

HVORDAN FORBEDRER DU DIN

ØKONOMI

EN BEGYNDERGUIDE

LOAN
SCOUTER.

INDHOLDSFORTEGNELSE

OM ANDREAS LINDE

Andreas Linde er ekspert på finansområdet og har arbejdet i lånemarkedet de seneste 7 år. Han har specialiseret sig i forbrugslån, rentesatser, konsolidering af lån og privatøkonomi. Andreas har udgivet over 100 artikler om lånemarkedet og privatøkonomi.

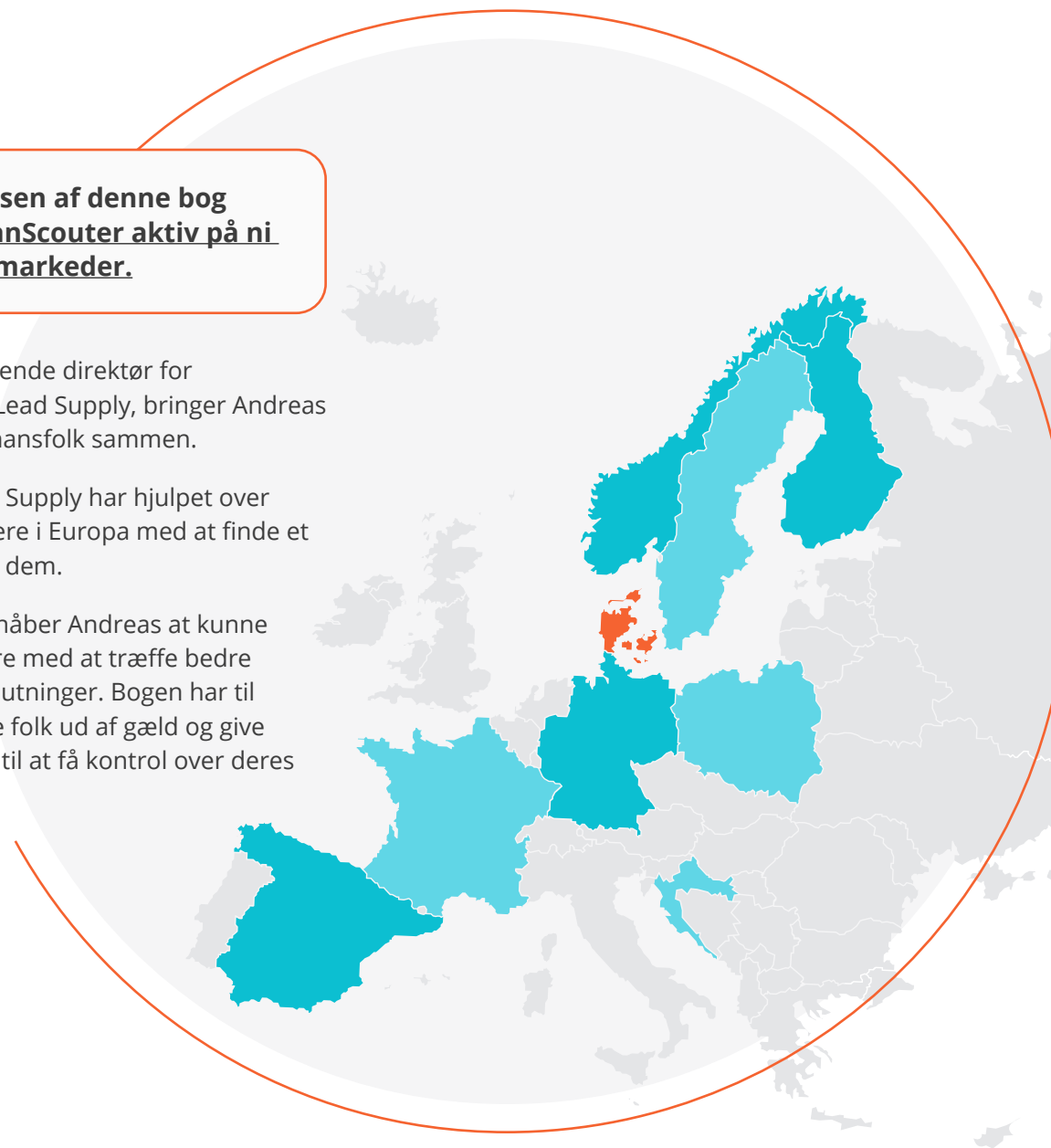
Andreas grundlagde Lead Supply, virksomheden hvorunder LoanScouter opererer, i 2014, da han var 22 år gammel. Lead Supply og LoanScouters mission er at gøre det nemmere for forbrugere at finde lån til overkommelige priser. LoanScouter fungerer som andre sammenligningstjenester, men i stedet for elektronik eller hoteller, hjælper LoanScouter forbrugeren med at sammenligne lån. Udover lån sammenligning, kan LoanScouter i nogle tilfælde også give forbrugeren mulighed for at sammenligne forsikringer.

Ved udgivelsen af denne bog 2021, er LoanScouter aktiv på ni forskellige markeder.

Som administrerende direktør for LoanScouter og Lead Supply, bringer Andreas forbrugere og finansfolk sammen.

Andreas og Lead Supply har hjulpet over 100.000 forbrugere i Europa med at finde et passende lån for dem.

Med denne bog håber Andreas at kunne hjælpe forbrugere med at træffe bedre økonomiske beslutninger. Bogen har til hensigt at hjælpe folk ud af gæld og give folk værktøjerne til at få kontrol over deres privatøkonomi.

EN FINANSIEL PLAN ER VEJEN TIL FRIHED

Har du et komfortabelt greb om din privatøkonomi, men ingen reelle mål for hvordan din økonomiske fremtid ser ud? Eller sidder du til halsen med gæld og bekymringer, der holder dig vågen om natten? Finansielle problemer giver tit ekstra stress og bekymringen, og mange folk ved ikke, hvor hjælpen er at søge.

Denne bog er en guide, der leder dig gennem de grundlæggende principper og giver dig værktøjerne til at skabe finansiell sikkerhed.

Tager du kontrol over dine penge, tager du kontrol over dit liv. Millioner af mennesker verden over har med stor succes taget kontrol over deres egen fremtid, blot ved at starte med de simple metoder, som fremgår her i bogen.

Lad os tage et blik på hvilke faktorer, der spiller en rolle for din finansielle fremtid.

Derefter vil vi forklare det basale ved finansiell planlægning, anskueliggøre processen for hvordan man bedst planlægger sin økonomi og tale om hvilke vaner, der er nødvendige for succes.

EN FINANSIEL PLAN ER VEJEN TIL FRIHED

”Millennials”, penge og alle andre

Det er ingen hemmelighed, at de såkaldte ”millennials” står værre økonomisk end deres forældre, da de var jævnaldrende. De fyrrårige er, i deres korte tid på arbejdsmarkedet, blevet ramt af to store finansielle kriser, som har medført stagnation i lønudviklingen og en stigende arbejdsløshed.

Det har været svært for ”millennials” at skabe rigdom, særligt på grund af høj gæld. At være boligejer, det der gennem generationer var et tegn på økonomisk succes, er for mange i dag en ting uden for rækkevidde.¹

Men det er ikke kun ”millennials” der har følt presset; den langsomme lønudvikling rammer alle. Gennem de sidste fyrrå år, har der kun været 10 år med en fast (dog langsom) lønudvikling på arbejdsmarkedet.

Det har medført, at største delen af lønmodtagere ikke har de nødvendige økonomiske midler til at få en bedre levestandard. De fleste muligheder for lønudvikling er blevet tilegnet en lille del af de mest effektive ansatte.

Ikke overraskende har det været svært for mange mennesker at indfri det svære mål om at overgå sine forældre i rigdom, ej deres eget hjem og opnå finansiell frihed.²

Kun halvdelen af millennials tjener mere end deres forældre²

¹ <https://www.cnbc.com/2019/11/05/millennials-earn-20-percent-less-than-boomersdespite-being-better-educated.html>

² <https://edition.cnn.com/2020/01/11/politics/millennials-income-stalled-upward-mobility-us/index.html>

³ <https://www.proquest.com/openview/9300a18402f5d0fbbf3d69ebbd18b809/1?pq-origsite=gscholar&cbl=6796>

⁴ <https://www.fidelity.com/viewpoints/personal-finance/6-money-myths>

⁵ <https://www.forbes.com/sites/lizfrazierpeck/2019/08/29/5-reasons-personal-finance-should-be-taught-in-school/?sh=1b7562605178>

Myter og fejltagelser om penge

Der er nogle kendte fejltagelser, der forhindrer økonomisk udvikling; som at bruge penge unødvendigt, købe en ny bil eller at leve fra lønseddel til lønseddel. Hvis du køber alt på kredit og ikke har nogen finansiell plan, så ser fremtiden dystert ud.³

Det komplicerer tingene yderligere, at mange har forkerte forestillinger om penge generelt.⁴

Hvad du har brug for er letforståelig og faktuel information. Det finder du i denne bog. Det bedste våben mod økonomisk usikkerhed, misinformation og rygter er: viden.

En basal forståelse for privatøkonomi

Alle burde have en basal forståelse for privatøkonomi. Viden om finans giver dig muligheden for et bedre liv; et liv uden stress og usikkerheden ved aldrig at vide, hvor du står.

Når du ved, hvordan man bruger basale finansielle værktøjer, som budgettering, gældsreduktion og opsparing, så har du nøglen, der åbner døren til succes og beskytter dig fra fattigdom.⁵

EN FINANSIEL PLAN ER VEJEN TIL FRIHED

Et godt udgangspunkt

Om du blot lige er begyndt eller i flere år har bekymret dig om penge, så er det på tide at lægge stressen bag sig og finde et godt udgangspunkt.

Din finansielle fremtid begynder med en solid finansiell plan, og denne bog forklarer, hvordan du planlægger sådan én. Planen kan være så simpel eller kompliceret som du ønsker, og du kan skræddersy den til at passe lige netop din situation.

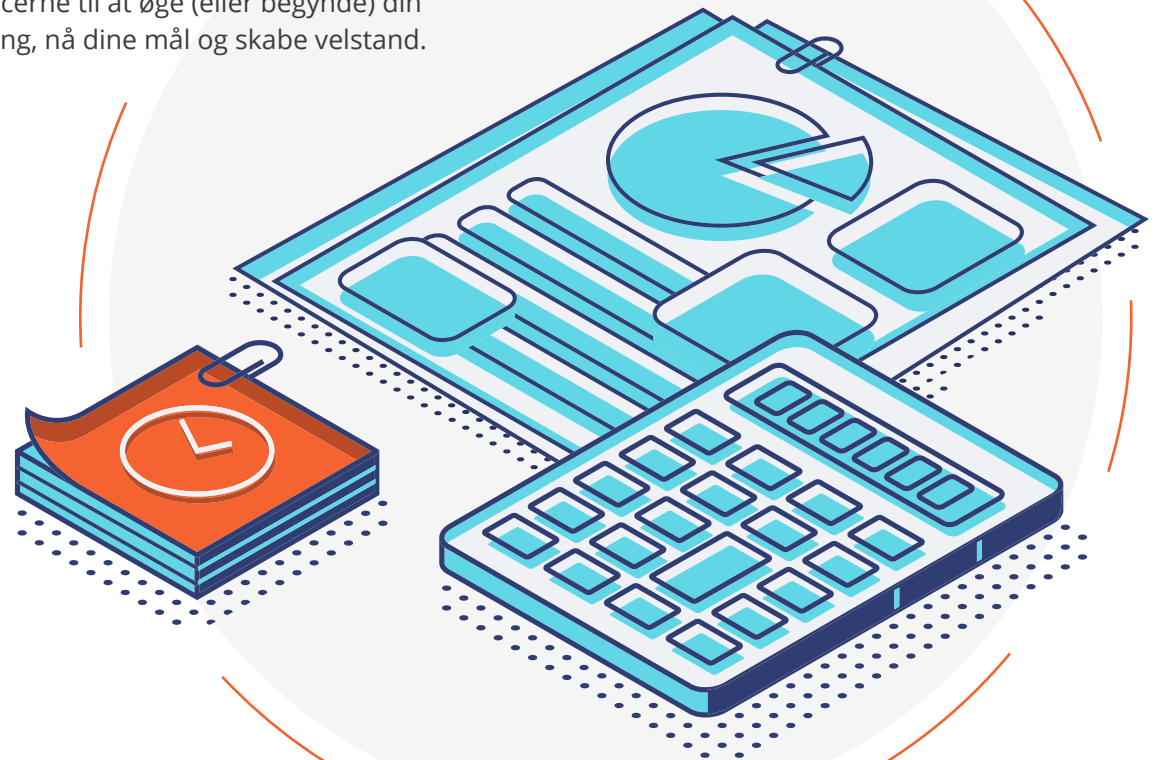
En finansiell plan giver dig et klart indblik i din økonomiske situation og hjælper dig med at lægge faste mål.

Vi har alle fremtidsdrømme, og penge er en måde, hvor på vi kan indfri dem. Fastlægger du dine mål for hvad du vil med dine penge, identificerer du samtidig, hvorfor du gerne vil have en større formue, slippe af med din gæld eller oprette en opsparing.

Ikke noget med at ligge vågen om natten og undre sig, om man har råd til at tage ud at rejse eller at købe en ny bil. Du vil nemlig have forstået, hvorfor alle har brug for et budget, og hvordan du selv lægger dit.

Sammen kan din finansielle plan og dit budget give dig et udførligt overblik over, hvor du befinder dig økonomisk.

Og væbnet med disse værktøjer, vil du have ressourcerne til at øge (eller begynde) din opsparing, nå dine mål og skabe velstand.

BEGYND UD FRA HVOR DU ER

Din personlige finansielle plan begynder her. Den skal inkludere din indkomst, dine aktiver, dine passiver og dine investeringer, men den skal også tage højde for dine fremtidige håb og drømme. Ideen er, at du skal forstå din nuværende finansielle situation, og derved finde ud af, hvordan du får en succesfuld finansiell fremtid.

Det at lave en liste over dine mål vil minde dig om, **hvorfor** du gør det her.

En pengestrømsopgørelse vil vise dig, **hvor** dine penge ender hver måned.

En personlig balance giver dig et klart billede på, **hvordan** din overordnede situation ser ud,

...og dit budget viser dig, **hvad** du skal gøre for at opnå succes.

Du tager de nødvendige skridt for at få et præcist billede på, hvordan din økonomi ser ud. Med denne viden er du godt klædt på til vejen mod økonomisk velstand.

Fastlæg dine mål

Hvis du ikke ved, hvor du vil hen, så ved du heller ikke, hvordan du kommer derhen. Med fastlagte mål er du klar til at planlægge en skridt for skridt plan mod din destination. Dine mål skal være simple – være gældfri for eksempel – eller mere ambitiøse, som at starte din egen virksomhed. Du kunne begynde at spare op til en ny bil, blive boligejer eller begynde at tænke på din pensionsopsparing.

En ting er sikkert: det er altid godt at vide, hvorfor du sparer penge op. Du bliver mere gearet til succes, hvis du har dit **hvorfor** in mente. Og når du begynder at nå dine mål, tager nye de gamles plads. Ved at lave en liste over hvad du ønsker at opnå, har du en løbende optegnelse over dine hidtidige succeser, som du kan referere til, når motivationen mangler.

Lav en pengestrømsopgørelse

Din pengestrømsopgørelse giver dig et billede på, hvor mange penge du tjener, og hvor mange du bruger. Meningen med den er at finde ud af, om du har en negativ eller positiv netto pengestrøm.

Lav en liste med alle dine kilder til indkomst; din løn, penge fra bijob, indkomst fra udleje og så fremdeles dvs. alle penge du får. Hvis du tjener forskelligt måned til måned, så læg tre måneders indkomst sammen og find gennemsnittet.

Så skal du lave en liste over alle de penge du bruger, alle dine udgifter. Træk dine månedlige udgifter fra din månedlige indkomst, så har du din netto pengestrøm.

Er det et positivt tal? Så er der penge tilbage hver måned. Er det negativt? Så holder budgettet ikke. En neutral pengestrøm betyder, at indkomst og udgifter nærmest går i et.

Din personlige balance

Det er nemt at lave en personlig balance, og den viser hvor stor din formue er.¹

Ved at lave en liste over dine finansielle aktiver (hvad du ejer) og fratække dine finansielle passiver (hvad du skylder) så er resultatet (balancen), hvor stor din formue er.

Du skal ikke bekymre dig for meget, hvis du har en negativ balance. Det er vigtigere at kende sin nuværende finansielle situation. Din balance er ikke essentiel, men kan hjælpe dig med at fastlægge og nå mål.

Skal du måske tænke mere på din pension? Hvis du kender størrelsen på sin formue, er det nemmere at identificere dine mål for fremtiden.

Du er klar til at lave et budget

Det er simpelt at lave et budget, når du har din pengestrømsopgørelse, som giver dig et klart overblik over, hvad du bruger dine penge på.

Det første skridt er at organisere dine månedlige udgifter i kategorier. Lav en liste over det nødvendige som mad, husleje, transport, telefonregning og forsikring. Tilføj også her, hvad du betaler af i gæld hver måned.

Lav derefter en liste over alt det unødvendige som kabel-tv, fitness-medlemskab, underholdning, restaurantbesøg, take-away, tøj og så videre. Hvis du betaler til pension eller anden opsparing, så tilføj beløbet til denne kategori.

Når du har din månedlige indkomst og dine udgifter på papir, kan du nemt afveje, hvordan dine tal passer til en god budgetstrategi.

¹ <https://investmentmoats.com/budgeting/personal-cash-flow-statement-complete-guide/>

Der findes nærmest lige så mange forskellige måder at lægge budget, som der findes eksperter på privatøkonomi. Et budget kan ikke altid laves efter skabelon, men for at undgå at gøre tingene yderligere komplicerede, er her de tre mest populære metoder.

50-20-30 reglen

50-20-30 reglen er et populært budgetsystem. Man opdeler ens løn i tre kategorier, hvor 50% går til nødvendighederne, 20% til opsparing og 30% til alt andet.²

Selvom et 50-20-30 budget kan se nemt ud, passer det ikke altid til alles livsstil. Hvis du f.eks. bor i en dyr by, hvor du betaler en stor del af din løn til husleje, hvis du får en dårlig løn, eller hvis du er selvstændig.

80-20 planen

Modsat er 80-20 planen utrolig simpel. I stedet for at opdele dine udgifter i nødvendige og unødvendige kategorier, tager du blot 20% af din løn og putter direkte ind på din opsparing. Resten af lønnen kan du så bruge frit.³

Du kan oprette en automatisk overførsel, så 20% af din løn bliver sat direkte ind på din opsparingskonto. Resten af lønnen bliver på din lønkonto.

Med denne overførsel er det som om, pengene fra start aldrig var der for at blive brugt. Hvis du er disciplineret med betaling af regninger og har nok penge at kunne leve for, er dette en god måde at spare penge op på.

Nul-sum budget

Nul-sum budget er blevet mere og mere populært med årene. På trods af navnet betyder det ikke at bruge alle sine penge og tømme kontoen sidst på måneden.⁴

Det handler om at gøre noget med alle ens penge. Hver krone du tjener, skal have en plads i dit budget.

Det gør du ved at trække alle dine udgifter fra din indkomst. Derefter bruger du den sum til at opnå et af dine finansielle mål.

Gør du det rigtigt, har du regnskab over hver eneste krone af din månedlige indkomst, og der vil være intet tilovers.

² <https://www.sofi.com/learn/content/50-30-20-budget/>

³ <https://www.thebalance.com/dont-like-tracking-expenses-try-the-80-20-budget-453602>

⁴ <https://www.nerdwallet.com/article/finance/zero-based-budgeting-explained>

Lav dit budget

Da ingen mennesker er komplet ens, og alle står forskellige steder i livet, skal et budget passe til individet. Det er ofte bedst at lave dit eget, skræddersyet efter dine unikke omstændigheder.

Brug pengestrømsopgørelsen til at udregne dine månedlige udgifter. Den viser, hvor dine penge havner, og hvor meget du har tilbage til at spare op eller bruge. Distribuer derefter ved hver af dine udgifter et passende antal kroner, og husk at inkludere din planlagte opsparing.

Det er yderst vigtigt at holde styr på sine udgifter, hvis dette system skal lykkes. Ved at gemme alle dine kvitteringer, kan du præcist se, hvad du bruger penge på. Sammen med dine kontoudtog, kan du finde der, hvor du måske bruger for mange penge, eller der du kan spare lidt ekstra.

Sådan får du lavere udgifter og højere indtjening

Hvis ikke din indtjening er god nok, eller hvis der ikke er penge tilbage på kontoen sidst på måneden, vil et budget hjælpe dig tilbage i kontrol.

Gennemgå hver af dine udgiftskategorier og se om du kan finde steder, hvor du kan skære ned på dit forbrug.

En nem måde at gøre dette er ved at strømline dine unødvendige udgifter. Se efter overflødige månedlige betalinger, som f.eks. unødvendige forsikringer, kabel-tv eller streamingtjenester og andre ubrugte abonnementer.

Reducer dine leveomkostninger smertefrit ved at bruge færre penge på mad, spise mindre ude og lave mere mad derhjemme. Prøv mad fra andre slags køkkener; prøv at gå på indkøb i din lokale grønthandler i stedet for et dyrt supermarked. Spis efter sæson og købt lokalt – det er både sundere og billigere, men også godt for planeten.

Der er også penge at spare på varmeregningen. Når det bliver vinter, så tjek efter om dine døre og vinduer lukker tæt. Lidt simpelt gør-det-selv-arbejde kan sikre mod, at varmen går til spilde. Hvis du er usikker på hvordan, kan man finde mange svar online.

Hvis du har aircondition, er der også penge at spare om sommeren, hvis du lufter ud tidligt, før det bliver alt for varmt hen ad dagen. Gardiner og persienner kan også holde solen og varmen ude, når det er den varmeste tid på dagen.

Følg dit budget og juster det

En ting er at lave et budget, en anden ting er at overholde det. Et godt budget er intet værd, hvis ikke man overholder det.

Mange folk mener budgettering er for vanskeligt. Men alt det kræver, er viljen til at mestre sine finanser og en forpligtelse til at holde kursen fast.

Nøglen til succes er at skrive alle ens udgifter ned. Hver gang du bruger penge, så skriv det ind i dit budget. Dit budget er din plan og nedskrivningen er hvordan planen lykkes.

Når du har nået dine begyndende målsætninger, vil dine prioriteringer ændre sig. For eksempel hvis dit mål var at blive boligejer, og du nu er blevet det, så begynder du måske nu at spare op til forbedringer af huset.

Pointen her er, at din finansielle plan er fleksibel og bør udvikle og ændre sig kontinuerligt med din udvikling.

Hvorfor alle skal have penge til nødsituationer

At afsætte penge til nødsituationer er noget helt andet end bare en opsparing. Det er et sikkerhedsnet, hvis tingene skulle gå galt – lige meget hvor galt det virkelig kan gå. Livet er fyldt med overraskelser – nogle gode, andre dårlige. At have afsat penge til en nødsituation giver fred i sindet og følelsen af selvtillid ved at vide, du ikke behøver tage et dyrt lån for at klare en krise.

Der er mange grunde til altid at have penge tilsidesat til nødsituationer. Der kan forekomme pludselige økonomiske tilbagefald. Det kan være en ødelagt vaskemaskine, en dyr reparation af ens bil eller en fyringsseddel. Ekspert på pengeområdet anbefaler, at man altid har et sikkerhedsnet der svarer til i hvert fald seks måneders udgifter.

Hvis du ikke allerede har penge sat af til nødsituationer, så begynd at sætte penge af, indtil du har nok til at kunne leve for i seks måneder.

Den gode gæld og den dårlige gæld

Du tænker måske om gæld nogensinde kan være noget brugbart? Mange har hørt termerne "god gæld eller "dårlig gæld", men hvad betyder de egentlig? Finanseksperter ser den gode gæld, som den der i sidste ende giver dig velstand på længere sigt.⁵

Et eksempel på dette er et boliglån. Et hus er et stort aktiv, som øger din velstand betydeligt.

Modsat er dårlig gæld noget som ikke giver velstand i den lange ende, tømmer kontoen og giver en dårlig kreditvurdering.

Det mest almindelige eksempel på dårlig gæld er overtræk på et kreditkort, der har særligt høje renter. Det kan også være et billån, da en bil hurtigt falder i værdi. Dårlig gæld er alt for risikabelt, for dyrt eller endda begge dele.

Når du overvejer gæld, bliver du nødt til at forholde dig til dine andre udgifter, din opsparing, indkomst og dine langsigtede finansielle målsætninger. I forhold til renten, kan blot en smule lavere rente gøre, at du sparer mange penge i løbet af lånets levetid.

⁵ <https://www.investopedia.com/articles/pf/12/good-debt-bad-debt.asp>

En stor længerevarende gæld påvirker dit liv meget negativt.

Ikke nok med at gælden kan være en konstant stressfaktor, så æder den også din løn op, ødelægger din kreditvurdering og gør opsparing umuligt.

For nogle mennesker er gæld en fast del af deres liv, men at være druknet i langtidsgæld behøver ikke være din virkelighed.

Her er de gode nyheder. Der er en vej ud. En der har virket for utallige mennesker verden over. Du kan planlægge din vej ud og med solid strategi gå til angreb på gælden.

Første skridt er det hårdeste

Hvis hver krone du tjener bliver øremærket til at betale en regning, er det ikke muligt at spare op og leve fra lønseddel til lønseddel. Du kunne endda komme til at bruge mere end du tjener.

Det er nødvendigt at se gælden i øjnene. Mange springer dette skridt over, betaler det absolut mindste tilbage hver måned og graver deres hul dybere og dybere. Det er hårdt at tage hul på gælden. Måske er du bange for at indse for meget du egentlig skylder.

Faktum er: der er ingen steder at gemme sig fra gæld. Man må acceptere den og tage handling. Når først du gør dette, er der en vej frem, og friheden venter lige om hjørnet.

Du skal blot have dette in mente; Der er altid folk, der har mere gæld end dig, og dette er begyndelsen til enden. Fra denne dag af går din gæld kun nedad.

De mest populære tilbagebetalingsplaner

Når du har fået et overblik og set din gæld i øjnene, så kan du lave en tilbagebetalingsplan, der fungerer for dig.

Her er to populære tilbagebetalingsplaner. Det er strategier, som er brugt verden over og har hjulpet tusinder af mennesker ud af gæld.

Lavine-metoden

Den første er lavine-metoden. Her handler det om først at fokusere på gælden med højst rente. Smid alt hvad du har efter den, mens du betaler minimum af på alt andet gæld.

Sådan fortsætter du, ved at betale næste gæld i rækken med højeste rente, samtidig med du kun betaler minimum til andet gæld. Bliv ved indtil alt din gæld er væk.

Ikke overraskende er der fordele og ulemper med denne metode. Lavine-metoden reducerer rentebeløbet, du sparer penge og hvis du betaler konsistent, kommer du hurtigere ud af gælden.

Problemet er, at du skal følge programmet fast. Du kan ikke blot begynde at betale minimumsbeløbet til din udvalgte gæld, hvis du ønsker gode resultater med dette system. Det er ikke for sarte sjæle. Denne tilgang kræver disciplin og vilje for at lykkes.

Snebold-metoden

Millioner af mennesker har med stor succes løsrevet sig fra gældsbyrden med denne metode.¹

Med snebold-strategien fokuserer du på den mindste gæld først, medens du betaler minimum hver måned på alt andet gæld fra andre instanser.

Medens du får udryddet hver gæld, begynder du så at betale på næste mindste gæld i rækken. Denne proces kaldes "snowballing". Dette bliver du ved med, indtil hver gæld, fra mindste til største, er væk, alt imens du kun betaler minimum på alt andet gæld.

Ulempen er, at du ikke sparer så mange penge på rentebeløbet. Men strategien virker, fordi det at se hver en enkelt gæld forsvinde hurtigt er stærkt motiverende.

Som med mange andre ting i forhold til afvikling af gæld er hvilken metode der er bedst forskelligt fra person til person.

Mennesker med høj motivation og disciplin kan måske få de hurtigste resultater med lavine-metoden. Men amerikansk forskning viser, at folk der først tager sig af den mindste gæld, er mere succesfulde med at afvikle hele deres gæld.

¹ <https://www.ramseysolutions.com/debt/debt-snowball-vs-debt-avalanche>

Slut med dårlige vaner

Nogle gange ophober en gæld sig på grund af sygdom eller en fyring. Andre gange kan der ske en inflation i ens livsstil, og man begynder at se luksusvarer som en nødvendighed. Hvis du har meget gæld, fordi du lever over evne, bliver du nødt til at lave permanente ændringer i din livsstil.

Hvis du altid stresser og bekymrer dig om penge, så fungerer dit forhold til penge ikke. Når du beslutter at ændre dit forhold til penge, får du et helt nyt mindset.

Husk at belønne dig selv for dine små succeser. Find tilfredsstillelse i ting, der ikke koster penge. Begynd en dagbog, hvor du skriver ting ned som du er taknemmelig for. Nedfæld dine tanker om hvad der behager dig, som den første kop kaffe om morgenen eller den rene nydelse ved en morgen gåtur.²

De skjulte grunde til gæld

Ofte bruger folk for mange penge på grund af deres omstændigheder, som for eksempel ved en krise at gå i minus, fordi der ikke er penge sat af til en nødsituation. Men faktum er, at vi bruger for mange penge grundet andre faktorer.

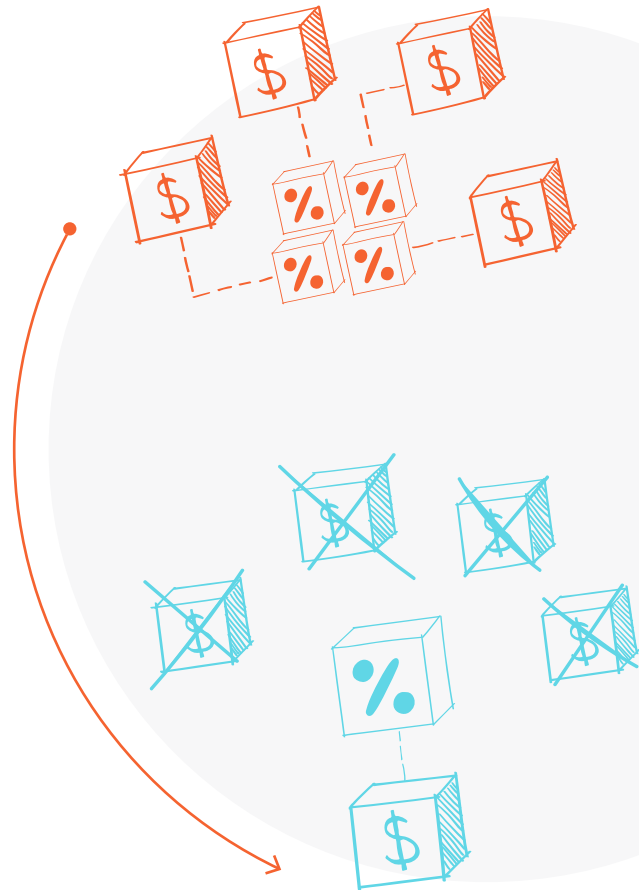
En almindelige grund til at folk bruger for mange penge, er at de ikke følger et budget. Uden et budget, er man sikker på at miste kontrollen over sine penge. Dit budget er dit bedste forsvar. Følg det konsistent, juster i det hvis nødvendigt og hav det altid in mente.

Folk bruger også for mange penge, fordi de mangler et finansielt formål. Et inspirerende mål for dine penge hjælper dig med at følge din finansielle plan. Det er dit **hvorfor** og derved undgår du at blive distraheret af for eksempel de sidste nye ting på markedet.

Det kræver også tålmodighed at sætte en ny kurs for sit finansielle liv og frigøre sig fra gæld. Det tager tid at afvikle hele sin gæld, og at spare op til hvad man mangler. Utålmodighed gør du mister fokus på dine mål og dine grunde til at have kontrol over dine penge.

Der er mange faktorer, der gør du bruger for mange penge. En forkælelse med impulskøb kan fuldstændig køre din finansielle plan af sporet, fordi forkælelsen er drevet af følelser eller kedsomhed. En gennemgang af dine mål og en fejring af dine hidtidige succeser giver dig den nødvendige motivation. Det samme gør forestillingen om den dag, du endelig er gældfri.

² <https://positivepsychology.com/benefits-of-gratitude/>

Refinansiering

En konsolidering af gæld eller en refinansiering af lån (en samlelån) bliver fremstillet som svaret på alle låntagerens problemer.

Du lægger alt din gæld sammen, får et lån til at betale alt af og derved kun et enkelt månedligt beløb at skulle betale.

Det er værd at have in mente, at mange kreditselskaber er dyre, så man skal finde et anerkendt selskab, der har fornuftige tilbagebetalingsplaner.

En konsolidering af gælden er ikke en garanti for en lavere rente eller at renten er fastsat hele lånets levetid. Skal du refinansiere, så find en bank, som tilbyder denne service med en meget lav rente.

Folk plejer at refinansiere for at få en lavere rente, betale et lavere tilbagebetalingsbeløb eller betale en gæld af. Men refinansieringen kan også være et smart finansielt træk, når renten er lav. Du kan for eksempel frigøre egenkapital fra en ejendom eller reducere dine månedlige udgifter.

Hvis du har problemer med at betale dine lån, kan refinansiering være svaret. Et enkelt forbehold er dog, at du måske kan ende med at betale mere i rente over hele låneperioden.³

Forhandling med kreditorer

Du kan nogle gange få hjælp fra kreditkortudstedere, du skylder penge til. Det kan være gavnligt for kreditkortudstederen at forhandle med dig, fordi kreditkortgæld ikke er sikret. Det er bedre at forhandle, hvis du virkelig er i økonomiske problemer, end at vælge at ignorere betalingerne.⁴

Kreditkortudstederen vil helst ikke risikere at miste dig som kunde, eller at miste deres penge, hvis du går konkurs. Derfor vil kreditkortudstederen måske gerne forhandle om din rente (ÅOP).

Hvis du ikke ved præcist hvad du skal sige, eksisterer der guides på internet med de præcise ord du skal bruge.

³ <https://www.valuepenguin.com/loans/refinancing-a-loan-what-it-means>

⁴ <https://www.bankrate.com/finance/debt/how-to-negotiate-with-credit-card-companies/>

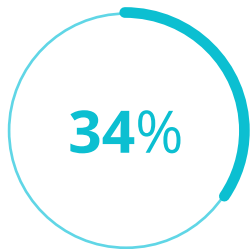

Nu har du forpligtet dig til at have kontrol over din økonomi. Med en klar forståelse for din finansielle position, har du identificeret dine økonomiske målsætninger og ved nu, hvor du er på vej hen.

Intet behøver at ændre sig, hvis du holder dig på rette vej. Men hvis du tjener lidt flere penge, kommer du derhen lidt hurtigere.

Her kommer et bijob ind i billedet; et koncept der er vokset i popularitet af en simpel grund, det virker. I USA er et "sidehustle", på dansk også kaldet bijob eller bibeskæftigelse, blevet "the new normal" for over en tredjedel af befolkningen.¹

Gig-økonomien har åbnet op for mange nye muligheder for at tjene mere, enten derhjemme eller online. Lad os her se på nogle af de nemmeste måder at tjene flere penge på.

En ud af tre amerikanere har et bijob.¹

¹ <https://zapier.com/blog/side-hustle-report/>

² <https://www.glassdoor.com/blog/guide/how-to-ask-for-a-raise/>

³ <https://thecollegeinvestor.com/22566/make-money-driving/>

⁴ <https://vitaldollar.com/20-things-you-can-rent-out-for-extra-money/>

Måder du kan tjene mere på

Før du begynder på et bijob, så overvej dine styrker og svagheder. Har du nogle specifikke færdigheder eller evner? Er du fra naturen en udadvendt person eller elsker du at køre bil? Her er nogle bijob som ikke kræver certifikater eller ekstra uddannelse.

Lønforhandling

Det lyder nærmest for nemt, men mange mennesker arbejder i årevis uden en lønforhøjelse. Hvis du har haft samme stilling i over et år, og du gør et godt stykke arbejde, så er det normalt at spørge om en lønforhøjelse. Du kan foreløbigt undersøge lønniveauet for din branche, og du skal vælge et godt tidspunkt at spørge på.²

Find et deltidsjob

Før i tiden var et deltidsjob det åbenlyse valg, når man manglede ekstra penge. Det er stadig en god løsning, hvis timerne passer med dine andre gøremål.

Kør for profit

Samkørsel blev særligt en ting i 2009, da Uber begyndte. Det er dog blevet ulovlig i Danmark, men GoMore er stadig en mulighed. Hvis du ikke ønsker at bruge en samkørsel-app, eller hvis din bil ikke lever op til kravene, hvad så med udbringning? Der er tjenester der specialiserer sig i take-away, medens andre arbejder med udbringning fra lokale butikker.³

Sælg dine gamle ejendele

Hvis du har ryddet op i dine sager, har du måske fundet nogle værdifulde ting, du ikke bruger mere. Der kan godt være penge i ens rod.

I nogle genbrugsbutikker kan man få sin egen hylde, hvor man opstiller sine ting, man ønsker at sælge. På loppemarkeder kan man sælge sine møbler. På nogle hjemmesider kan man sælge sin gamle elektronik og på Facebook Marketplace og DBA kan man sælge alt.

Udlejning af dit hjem

Siden Airbnb begyndte, har folk lejet deres værelser ud til gæster i korte perioder. Og det er ikke kun ved feriesteder. Hvis du bor i nærheden af et universitet eller et hospital, har folk ofte brug for en midlertidig bolig.

Og hvis du ikke bruger din indkørsel eller din parkeringsplads, så udlej den for ekstra penge. Eller du kan udleje noget af dit hus til opbevaring via en hjemmeside.

Udlejning af dine ting

Har du cykler, musik- og lydudstyr eller el-værktøj liggende derhjemme? Udlejning af dine ting er et bijob, der ikke kræver meget tid. Fra festartikler til møbler, nogle hjemmesider og apps gør udlejningsprocessen idiotsikker.⁴

Hvis du kun bruger din bil en gang imellem, kan den generere lidt ekstra indkomst. I stedet for at stå i garagen, kan dit køretøj udlejes og derved tjene penge til at kunne betale for bilservicen.

Freelancing

Med dette bijob kan man tjene overraskende godt. Hvis du kan lide at skrive, og hvis du klart og tydeligt kan beskrive ideer og koncepter, så kunne dette være det rette for dig. Freelance tekstforfatter er endnu et bijob, hvor du ikke behøver bruge penge, kun din bærbar eller pc og en internetforbindelse.⁵

Find det bijob der virker for dig

Der er mange populære måder at tjene ekstra på. Dette er kun toppen af isbjerget. Der findes mange anerkendte hjemmeside med dybdegående information om forskellige former for bijob.

Men pas på, der er også mange svindlere. En måde at tjene penge på der lyder for godt til at være sandt, er nok netop det. Brug kun information fra pålidelige kilder og gå ind i tingene med rettidig omhu.

Investering i dig selv giver belønning på længere sigt

Forøg dit indkomst potentiale med disse to stensikre strategier, der øger din indtjeningssevne og kan give dig en højere løn gennem hele din karriere.

Opkvalificering

Alle kan få noget ud af at blive mere kvalificeret. Teknologien udvikler sig med halsbrækkende fart og opkvalificering holder dig foran konkurrenterne.

Kvalificer dig efter hvilke evner der efterspørges. Dette hjælper til, når du skal forhandle løn eller gerne vil have en forfremmelse.

Højere uddannelse

Faktum er, at højere uddannelse på sigt leder til en bedre løn gennem hele ens karriere.

En amerikansk spørgeskemaundersøgelse fra 2020 viser at en persons indkomst i gennemsnit vokser fra \$619 til \$781 pr. uge, hvis man har færdiggjort high school.⁶

⁴ <https://vitaldollar.com/20-things-you-can-rent-out-for-extra-money/>

⁵ <https://www.fool.com/the-ascent/personal-finance/articles/earn-1000-with-this-free-to-start-side-hustle/>

⁶ <https://careerwise.minnstate.edu/education/education-pays.html>

Få dine penge til at vokse

De fleste sætter deres penge ind på en normal opsparingskonto, hvor de ligger år efter år, næsten uden nogle renter. Men du har arbejdet hårdt for din opsparing, og nu skal din opsparing også arbejde lidt for dig.

Men med et kort sidespring, skal vi se på det der kaldes renters rente.

For at gøre det simpelt, så forestil dig, at du har tjent 1000 kr. på dit bijob. Du lægger pengene ind på din opsparingskonto med 1% i rente og året efter får du 10 kr. i renter

Du har nu 1010 kr. på din opsparingskonto. Efter 2 år, har du så 1020,10 kr. Med tiden, mens din opsparing vokser, vokser renternes rente hurtigere og hjælper dig med at skabe en stor formue.⁷

De fleste opsparingskonti, pengemarkedskonti, (indeks) fonde eller investeringer giver renter. Det sker enten månedligt, pr. kvartal eller årligt afhængigt af hvilken slags konto det er. Mens renterne gradvist vokser, da tjener du også ekstra i rente på de tidligere renter.

Forklaringen bag investering

Du skaber din formue ved at investere. Enten gennem en banks traditionelle investeringsplaner eller andet, undersøg dine muligheder. De konventionelle investeringsplaner fra banker er sikre og man kan trygt vælge dem.⁸

Viden er magt, når det kommer til investering. Lad dig ikke binde til nogen investering, før du har alle parametre på plads. Overvej hvor længe du fastlåser dine penge i investeringen; seks måneder, et år, fem år eller endnu længere.

Højrentekonto

En højrentekonto kan også give et bedre afkast, end hvad du får på din lønkonto eller din opsparingskonto. Du får en højere rente, mens du stadig har adgang til pengene.

En højrentekonto er et godt valg, hvis du sparer op til noget i fremtiden eller ønsker et sted at have dine penge til nødsituationer. Ofte kan disse konti oprettes gennem en online bank.

Investeringsforeninger, ETF'er og indeksfonde og ETF'er

I investeringsforeninger køber man sig ind på et allerede eksisterende udvalg af aktier og obligationer. Populære investeringsforeninger har ofte lave gebyrer og er en fantastisk måde at skabe velstand over tid. De lave omkostninger gør det muligt for investoren at få et stort afkast.⁹

ETF'er er fonde, der kan handles med som aktier og de ofte baseret på et indeks. Indeksfonde er passive fonde som følger et markedsindeks, som for eksempel S&P 500, Nasdaq 100, DAX 30 og lignende.

Der er en højere risikoprofil ved at investere i indeksfonde sammenlignet med en normal opsparingskonto, men det årlige afkast fra Nasdaq 100 and S&P 500 har i gennemsnit været 10% over de seneste 100 år.¹⁰

Aktier

At købe aktier i en specifik virksomhed anses for at være risikabelt. Her er viden om aktiemarkedet yderst vigtigt, så du skal lære alt hvad du kan fra bøger og hjemmesider om aktiehandel. Der er også meget essentielt, at du har sat dig ind i og forstår de virksomheder du vil investere i.

⁷ <https://www.bankrate.com/banking/what-is-compound-interest/>

⁸ <https://www.fool.com/the-ascent/banks/articles/have-money-saved-best-ways-make-it-grow/>

⁹ <https://www.bankrate.com/investing/best-investments-for-beginners/>

¹⁰ <https://www.nerdwallet.com/article/investing/average-stock-market-return>

Utraditionelle investeringer

Ifølge eksperter er nøglen til vellykket investering at sprede sine investeringer. Hvis alle dine penge er i for eksempel investeringsforeninger, er det måske en god ide at se på andre investeringsmuligheder.¹¹

Ejendom

Når man investerer i ejendomme for at tjene penge, skal indtægterne kunne dække udgifterne og give et overskud.

Udover skatter og afgifter, omfatter omkostningerne også el-, vand- og varmekonsum, vedligeholdelse og forsikring. Yderligere skal du medregne administrationsgebyrer, hvis du har planer om at udleje din ejendom.

En anden mulighed er at købe en ejendom med det formål at sælge for profit. Du kan købe en nedslidt ejendom, gøre den i stand og sælge den for en pris, der dækker dine omkostninger og udgifter og giver dig en fortjeneste.¹²

Samleobjekter

Alt lige fra Star Wars figurer, frimærker eller modernistiske møbler fra 50'erne kan være samleobjekter. Samleobjekter skal dog købes under den forudsætning at værdien stiger, men opbevaring, vedligeholdelse og manglen på udbytte før et salg gør, at ekspertviden er nødvendigt ved køb af samleobjekter.¹³

Ædelmetaller

Ædelmetaller er en anden populær alternativ form for investering. Man kan investere gennem investeringsforeninger eller ved at købe for eksempel guldbarrer fysisk.¹⁴

Investering bevarer dine penges købekraft, og forsvaret dem mod inflation.

Det er et centralt element i, hvordan man skaber en stor formue og opnår finansielle mål på længere sigt, som for eksempel en god pension.

¹¹ <https://wallethacks.com/alternative-investments/>

¹² <https://www.thebalance.com/real-estate-investing-101-357985>

¹³ <https://online.hbs.edu/blog/post/types-of-alternative-investments?tempview=logoconvert>

¹⁴ <https://wallethacks.com/alternative-investments/>

Der er stor forskel på gæld, man har planlagt og gæld man ikke har planlagt. Når man har sit finansielle liv under kontrol, kan gæld være et nyttigt redskab i stedet for en bekymrende byrde. Fidusen er at bruge gælden klogt.

De rige forstår, hvordan gæld kan skabe velstand og ser gæld som et værdifuldt værktøj. Folk med ikke så mange penge, specielt dem som før har betalt dyr gæld af, må forholde sig til gæld mere forsigtigt.

Nogle eksempler på god gæld kan være at købe ejendom, bruge penge på mere uddannelse eller kapital til ens virksomhed. Man bruger gælden til at erhverve sig aktiver, som forøger ens formue.¹

På den anden side er dårlig gæld, penge man bruger på aktiver som hurtigt mister deres værdi og som dermed reducerer din formue.

Det er dårlig finansiell skik at bruge dyr kredit på noget som ikke vokser i værdi over tid.

Kontroller din gæld klogt

Vær en fornuftig økonom og lad dig kun gældsætte, hvis pengene bruges til at øge din velstand på sigt. Gør brug af gæld som en rig person ville gøre, så lægger du fundamentet for varig velstand.

Livet er fyldt med overraskelser. Til nødsituationer skal du derfor mindst have afsat et beløb, der dækker 6 måneders leveomkostninger. Disse penge gør du ikke behøver gå i minus eller tage kviklån. Og hvis du har udestående gæld med høj rente, så sørg for at afvikle den hurtigst muligt.²

¹ <https://www.businessinsider.com/personal-finance/when-to-use-debt-to-build-wealth-financial-planner-2019-7>

² <https://calbizjournal.com/the-5-most-clever-approaches-to-borrow-money/>

Hvad et lån reelt koster

Der vil altid være ekstra udgifter, når man tager et lån. Du tænker måske, du får et lån til en bestemt pris, uden at være klar over en masse små gebyrer, som gør prisen højere. Det er nemt at overse de usynlige omkostninger forbundet med udlån, hvis ikke man ved, hvad man skal se efter.

De fleste af disse udgør standardomkostninger for de specifikke instanser, som for eksempel banker eller kreditselskaber. Samtidig er andre sekundære omkostninger i forhold til lånet.

Her er nogle omkostninger, du skal holde øje med når du læser kontrakten:

Omkostninger i forbindelse med en lav kreditvurdering. Før du vil låne penge, må du kende din kreditvurdering. En lavere kreditvurdering betyder større rente. Hvis det er muligt, så vent og gør din kreditvurdering bedre, før du overvejer at låne.

Det giver god mening at forbedre sin kreditvurdering. For eksempel giver en høj kreditvurdering en bedre rente. Blot 0,5% med renters rente løber op til tusindvis af kroner over et 30-årigt lån.

Lånegebyrer. De fleste lån har forskellige slags gebyrer, som for eksempel: ekspeditionsgebyrer, forsikringsgebyrer, udbetalingsgebyrer eller tilbagebetalingsgebyrer. Nogle lån kan også have ekstra gebyrer, hvis du vil foretage ekstra betalinger, eller afvikle gælden før tid.

En påmindelse fra eksperterne er: jo mere kompliceret lånet er, desto mere skal forbrugeren være på vagt overfor ekstra gebyrer.³

Totalomkostninger (TCO). Dette er hvad det koster at anskaffe et aktiv og yderligere omkostningerne ved brugen af dette aktiv.

Totalomkostninger er en af disse perifere eller sekundære omkostninger: Forestil dig, du køber dig et hus, hvor du låner 1 million kr. Dertil følger ejendomsskat og forsikring for huset og omkostninger ved el, vand og varme.

Dette ved du naturligvis, men det er nemt at overse de faktiske tal, når man bliver grebet af begejstringen over at købe et nyt aktiv. Hvis ikke du har totalomkostninger in mente, kan du ende med at låne til noget, du ikke har penge til at holde ved lige.

³ <https://loans.usnews.com/articles/the-hidden-costs-of-loans>

Kreditkort

Du skal være meget omhyggelig, når du har med kreditkortgæld at gøre. Ved ordentligt brug, er et kreditkort en værdifuld ting, men det kan blive en belastning med høje renter ved uansvarligt brug. Det er også værd at vide, at kreditkortgebyrer kan være meget komplicerede, så derfor skal du altid læse det med småt, når du anskaffer et kort.⁴

Et eksempel kunne være gebyrer for inaktivitet, som er gebyrer for ikke at bruge sin konto. De er ikke ligefrem skjulte, men du lægger måske ikke mærke til dem, når du anskaffer et kreditkort. Her er en liste over andre almindelige kreditkortgebyrer:

- **Rentegebyrer:** Debiteres, når minimumsbetalingen er forsinket.
- **Årlige gebyrer:** Debiteres hvert år for at have et kort.
- **Gebyrer for forsinket betaling:** Debiteres, hvis du ikke betaler minimumsbeløbet til tiden.
- **Gebyrer for returnerede betalinger:** Debiteres, hvis betalingen mislykkes (utilstrækkelig dækning på kontoen).
- **Gebyrer for kontantforskud:** Debiteres, hvis du bruger kortets forskudsfunktion.
- **Gebyrer for udenlandske transaktioner:** Debiteres ved transaktioner med udenlandsk valuta.

² <https://calbizjournal.com/the-5-most-clever-approaches-to-borrow-money/>

⁴ <https://www.nerdwallet.com/article/credit-cards/pros-cons-shopping-credit-card>

⁵ <https://www.chime.com/blog/debunking-installment-plans-everything-you-need-to-know/>

Afdragsordninger

En afdragsordning anvendes ved betaling over en fastlagt periode. Modsat et køb med kreditkort, så modtager du dit køb efter første betaling eller afdrag.

En afdragsordning er ikke ligesom kassekredit (på et kreditkort). Men det er et fornuftigt alternativ, som kan give lavere renter. Det er basalt set et kortvarigt lån med en fastlagt tilbagebetalingsplan.

Som med et lån, skal du vide det præcise beløb du betaler over lånets levetid. Hvis muligt, kan du sammenligne det med hvad det ville koste med kreditkort. Og vær sikker på at du forstår hver instans' betingelser og vilkår.⁵

Hvis købet er noget du mangler, kan en afdragsordning med lav rente være en løsning. Men pas på med at afdragsordninger ikke bliver en nem måde at bruge for mange penge på.

Værd at vide før du køber

Kreditorer, banker og forhandlere udbyder forskellige slags tilbud for at sælge deres ydelser eller produkter. Med kreativ reklamering og god marketing kan disse tilbud lyde meget imponerende, men ofte er der en hage ved dem.

Du skal nærstudere alle aspekter af lånet, særligt hvis det er et stort køb, før du går i gang.

Du skal have styr på alle eventuelle gebyrer, hvis du møder tilbud som disse:

- Kreditkøb
- 0% lån
- Køb nu, betal senere tilbud
- Balance overførsler

Oftentimes har disse tilbud ekstra gebyrer. Hvis du forstår hvad et lån reelt koster, så kan du beslutte om det er det værd. Det er næsten altid billigere at købe, hvad du mangler, når du har sparet pengene op til købet.

At lære at bruge gæld til sin fordel betyder at undgå unødvendige og dyre lån. Den bedste ressource at have, når man går en nødsituation i møde, er en god opsparing, ikke et dyrt lån.²

Sammenlign lån for at finde de bedste

Det er som at indgå i et forhold, når du tager et lån. Ja, det er et finansielt forhold, men du skal stadig vide det er det bedste match, du kan få.

At skulle tage et lån er kompliceret og at finde det bedste og billigste lån kræver arbejde.

Når du sammenligner lån, så husk at overveje følgende faktorer:

- **Bemærk hele lånets længde i år.** En kortere låneperiode vil ofte betyde lavere renter, men den månedlige betaling vil være højere
- **Læg mærke til rentesatsen og den årlige procentsats (ÅOP).** ÅOP viser gebyrer, medens rentesatsen viser de årlige renter.
- **Hele prisen for lånet** er det vigtigste og inkluderer gebyrer, renter og det oprindelige lånebeløb.
- **Den månedlige betaling** skal du kunne være komfortabel med at betale.

Det er vigtigt ikke at sammenligne æbler og pærer. Vær sikker på de lånetilbud du får, er for samme slags lån. Typisk er det bedste lån, det der har den laveste rente/ÅOP og den korteste løbetid.

Konklusion

BUNDLINJEN

Jeg håber denne bog har inspireret dig til at tage kontrol over dit økonomiske liv. Dette kan være starten på din rejse mod finansiell uafhængighed.

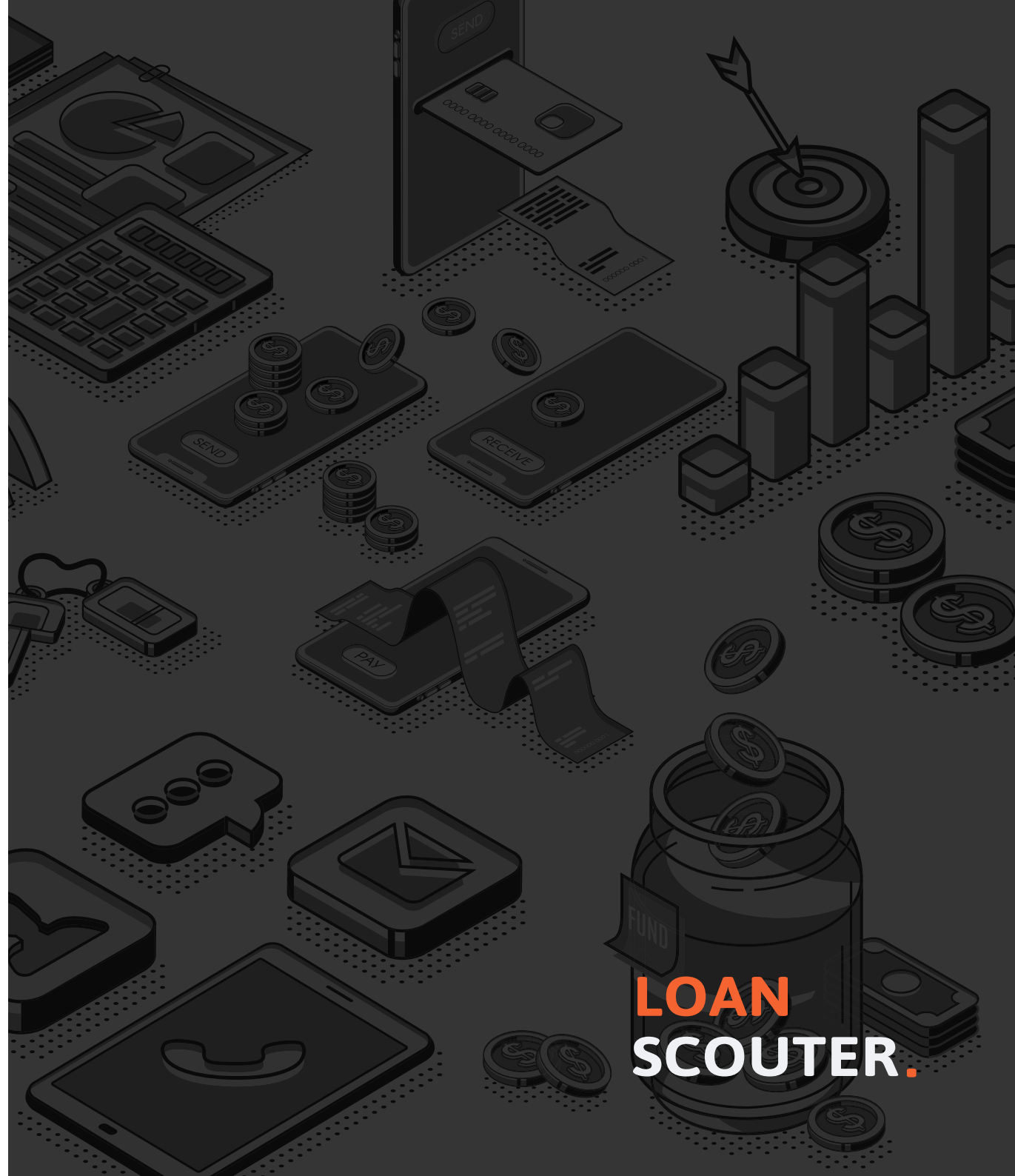
For mange mennesker giver gæld en illusion om succes. Den forblænder os, så vi ikke ser hvor lidt vi egentlig ejer. Når du har for meget gæld i forhold til din indkomst, bliver livet svært og fuld af usikkerhed.

Alligevel vil nogle af jer læse denne bog og efterfølgende glemme alt om den.

Men nogle af jer vil tage disse forslag og få dem til at passe jeres liv. I vil finde ud af hvor jeres penge forsvinder hen og hvordan man lægger budget. I vil overrumple jeres gæld og find ud af hvordan man låner på fornuftig vis og I vil nå jeres mål.

Dette betyder ikke I aldrig vil træde økonomisk forkert. Men jeres fejltagelser vil formindskes og jeres succeser vil blive større og større.

Finansiell uafhængighed er en rejse, og dette er blot begyndelsen.

LOAN
SCOUTER.